

ATASSUT

UKA 2015/29

Siverth K. Heilmann

24. 11. 2015.

Eqqortuusinnaava pisortat suliffeqarfiutaata Royal Greenland A/S-ip tunisassiorfinnik nammineq ingerlakkumanngisaminik namminersortunut aallartisartunullu tunisigaanngami unammillinnginnissamik pituttuusumik piumasaqaqatilinnik isumaqatigiissuteqartarnera (konkurrenceklausul)- pillugu, apeqquteqaat aallaavigalugu inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelsen, Siumut)

Inatsisartuni ilaasortaq Jens Immanuelsen, Siumut qulaani qulequttamut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissiaqarneranut qujanarujuussuaq, imatullu ATASSUT-miit oqaaseqarfigissavarput.

Naamik eqqortuusinnaanngilaq pisortat suliffeqarfiutaanni, soorlu Royal Greenland A/S-ip tunisassiorfim-minik namminerlu ingerlakkumanngisaminik tunisisoqartillugu, unammillerneqannginnissaq anguniaannar-lugu pituttuusimillu piumasaqaateqartoqartuarnissaa ingerlaannassappat.

Taamak ATASSUT-miit aallarniuteqarpugut, nammineq politikkikut sulinermi misilittagarilersimasat nalaas-simasallu aallaavignerullugit oqaaseqarfigissagatsigu. ATASSUT-miilli aamma ilisimalluinnarpapput aalisaga-qassuseq aalisagassaaleqinerluunniit pissutaalluni RG-ip ingerlataminik unitsitsisarnera aammali namminersortut allalluunniit selskab-it ingerlakkunnaagaannik, RG-ip qujanaqisumik akisussaaffimmik tigusisilluni in-gerlatitsisarnera.

ATASSUT-miit isumaqartuarlugut pisortat pigisatsinni suleriaaseq nalilersorneqartariaqartoq. Naalakker-suisooqatigiit inatsisartunilu tunuliaqutaasparput, selskab-ini siulersuisut suliassaannut akulerutinngikkaluarluni sullitagut pillugit, politikkikut nalerassanik aqqutissiuusseqatigiinnissaq avaqqunneqarsinnaanngilaq.

Sinerissami aalisakkat tammakariartornerisa nalaanni, qujanaqisumik suli raajarniarneq qaleralinniarnerlu Nunatsinni suliffissaqartitsipput aningaasarsiorittinnullu pingaarnersaallutik. Suli raajaqarluarluartoq, RG-miit sumut tulaassisqassanersoq innersunneqartalermat kingunerivaa, tunisassiassanngooq ikippal-laaqimmata tunisassiorfinnik matusisoqartariaqartoq. Pisisartunngooq qanillineqassammata, RG-ip Dan-mark-imi, Polen-imi Tyskland-imi il.il., aalisagarpassuit annissorneqartalerput, nunami allamiunik suliffissa-qartitsiviulluartumik. Aningaasarsiorneq pitsanerusoq anguniarneqarmat isoriinnagassaann gikkaluartoq, nunattali ilaani susoqarpa?

Napasoq nunaqarfinnguaq eqqaatalu aalisagarpassuaqarnera pissutigalugu, namminersortoq aalisakkanik suliffissuannguamik sanavoq. Aalisagarpassuit ukioq kaajallavillugu tunisassiarineqartarpot, aalisartunut nu-namilu aningaasarsiorneq ingerlalluarnikooqaaq. Napassoq nunarsuarmi aalisakkanik tunisassiornermi anin-gaasarsiornikkullu nr. 7-vitut inissinnikuuvooq. Oqartoqarsinnaagaluartoq taamanikkut pissutsit allaasut, taamaattoq perrualaarutissaavoq, piumassuseq tapiissutillu atunngikkaluarlugit, angusaq kusanaq.

Namminersortup peqquteqartumik Napassoq qimammagu RG-mit aalisakkanut suliffissuannguaq pisiarine-qarpoq. Tunitsvik ingerlangaanngilaq, piffissalli ilaani RG-miit, innaallagissat tungaasigut aningaasallu ikit-tuungitsut atorlugit iluarsartuunneqarpoq. Tunisassiorfiup talittarfia ukiorluunera sermimillu qallerneqar-nermi kingunerisaanik nakkaappoq, tunisassorfik nunamiittooq nakkaattoorsinnaaneragooq aarleqqutigine-

qarluni isaterneqarpoq. Soorunami inuit qinigaattut innuttaasullu sinnerlugit nunaqarfip uummataata ataannarnissaalu tamaviaarutigaluaqaarput, taamanikkullu Naalakkersuisusuniik RG-imillu killitassaann-gilluinnarput. Piffissaq sivisooq ingerlareersoq, nunaqarfimmiut tunitsiveerannguamik pilersitsivigneqaramik saammarsaaserneqartutut taasariaqarpoq. Namminersortumik massakkut ingerlanneqarpoq, tunitsivilli ulikkaartuaannarmat angallamik attartornikkut imaariartorneqakulaaqaaq. Napassumi nammineq suliffissaqartitsinani Maniitsumi suliffissaqartitsinermut iluaqutaavoq.

Maniitsumi raajanik aalisakkanillu suliffissuaq, piginnittuniit RG-millu matuneqarnissaa aalajangiunneqarpoq, isaterinissamullu 50 mio. kr. miss immikkoortiinneqarput, ukiorpassuarni sulisut aalajaatsut misilittagartuullu 120 miss. angerlakaatinneqarput. Kommuunitsinni aalisartut illoqarfinniillu allaneersut pilersuisusut suliffissaqartitseqisullu periarfissaarutsinneqarput, aningaasarsiornerpullu ammut nakkakattartinneqarpoq.

Naalakkersuisunut RG-imillu siuttut Kommuune-miit, piffissap sivikitsup iluani isumaqatigiinniareerluta, aalisakkanik suliffissuaq 1.-kr.-nilerparput. Maniitsumi innuttaasut suliffeqarfutilillu ataatsimiititseqat-taareerluta, selskab-imut nutaamut kommuune-millu peqataalluarluta 2 kr.-ilerlugu tunivarput. Matuma kingorna aalisakkanik tunisassiorermik misilittagaqareersunik suleqateqarneq iluatsippoq, aalisartullu tunisassiorerat ingerlaqqilerpoq. Suliffissuaq angeqisoq piginnittuulersunik matumalu kingorna allanik suleqateqartarluta sapiiserfioqisumik ingerlavoq.

RG-ip aalisakkanik suliffissuarput tigoqqippaa, saarullit akiinut naleqernerulersitsiniarneq, uumatillugillu tunisassiarineqartarnerannut suleqatigiinneq iluatsittutut taasariaqarpoq. Nalunngilarput RG-ip piorsaaner-put aningaasarpassuit atorai, aalisartulli namminneq uggorilluinnarpaat, RG-ip aningaasartuuterpassui minnerusinnaagaluarmata namminneq misilittakatik aallaqqaammut atorneqartuugaluarpata, akeq immin-nut tuttussaq pitsaanerusimassagaluaromat.

ATASSUT-miit oqariartutigeqqiinnassavarput, nikallujuissuseq, inuussutissarsiutit suliffissatigullu ineriartortitsiniarnermi ataatsimoorneq, aamma lokal-imi aqqutissiuussineq, suleqatigiilluarnerlu aqqutissaapput. RG-imi suliffissuarmik matusiinnarsimagaluartut uteqqinnerat, illoqarfimmiut Qeqqatalu Kommuune-ata tikilluaqqungaarpai. Inuit 120 miss suleqqipput, sulilu inerisaaneq ingerlavoq aamma aalisagarpassuit allat tulaassorneqartartut amerligaluttuinnartut iluaqutaangaassapput. Pissakitsut inigisaminnillu anisitaasartor-passuartut maani inimi eqqartorneqartuartut aqqutissiuukkaanni, pisortaniik akileraartartuullu pisussaaffi-galugit ikiortariaqartakkagut ikilisissavagut, nammineersinnaanerat annertusissavarput, aningaasallu nunata ineriaitorneranut pisariaqarteqisatsinnut sulininngortissavagut.

Qulaani oqariartutigisatta aporfiusinnaasullu millisarniarlugit, ATASSUT-miit peqataaffigilluinnarsimavar-put, nunatsinni unammillernermermi politikkeqarnissarput. Pisortat pigisaanni ingerlatat sallititsilluni ingerla-soqartarneranik pasilliutaasartut pinngitsoortinniartariaqarmata. Ataatsimiititaliaq politikkikkut akuuffigi-neqanngitsoq aalajangiisinnaasorlu pilersersinnejarnikuovoq.

Neriutigaarput inatsisartut Naalakkersuisullu siunnersuuteqartup ujartugaanut, ATASSUT-miit oqaaseqarfisagut piviusumik tunngaveqartut, siunissamut suleqatigiinnissamullu atorluarneqarumaartut. ATASSUT-ip pingartitaraa, uparuartuiinnarani kukkusimagutta kukkusoqarsimappallu, ilorraap tungaanut ingerlariaq-qinnissamut aqqutissiuussinissaq. Aktiaateqarluni ingerlatitsinermi allanngorarsimanerujussuillu pitsasut iluatsiviungitsullu nalaattarsimavagut, pisuussutilli uumasusillit aningaasarsiorntsinnut suli pingarner-saapput, peqassuseq allanngorartarpooq, immap silallu allanngorarneranik aqunneqaratta.

Taakkuupput apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissiamut ATASSUT-miit oqaatigiumasagut, siunnersuuteqartumullu qujaqqippugut.